

DE GOUDEN KANDELAAR (3) in het Heiligdom van de Tabernakel hjms

Geliefde broeders en zusters, in dit deel van onze studie zullen we de schacht en de armen van de Kandelaar bestuderen. Deze verwijzen naar Jezus en de gemeenten die in Hem zijn gegrondvest. Voorts zullen we ook de versieringen van de Kandelaar bezien, welke wijzen op voortdurende vruchtdracht.

De schacht en de armen van de Kandelaar

Broeders en zusters, de vorm van de zevenarmige Israëlitische Kandelaar zal u allen wel bekend zijn. Want in menig huisgezin prijkt een van koper of messing vervaardigde miniatuur van zo'n kandelaar op een kast of op de vensterbank. Ex. 25:31-32 – *“Gij zult ook een kandelaar van louter goud maken. Van dicht werk zal deze kandelaar gemaakt worden, zijn schacht, en zijn rietjes; zijn schaaltes, zijn knopen, en zijn bloemen zullen uit hem zijn. En zes rieten zullen uit zijn zijden uitgaan; drie rieten des kandelaars uit zijn ene zijde, en drie rieten des kandelaars uit zijn andere zijde.”*

Leest u in gelijke zin Ex. 37:16-17.

Zoals we hier lezen, bestond de Kandelaar uit een schacht met aan elk van de beide zijden drie armen, die in de Statenvertaling van de bijbel *“rieten”* worden genaamd. Er waren dus in totaal zes zijarmen. Inclusief de schacht waren er dus zeven takken waarop de zeven lampen waren geplaatst. De gehele Kandelaar was zoals we weten uit één stuk goud vervaardigd. De zes armen waren derhalve met hamerslagen uit de schacht gedreven.

Zes is het getal van de mens. Voor de uitleg verwijs ik u naar de studie [“TAFEL DER TOONBROEDEN \(2\) in de Tabernakel”](#) welke u eveneens op deze website kunt vinden.

Daarentegen is het getal zeven het getal der volmaaktheid. Het is dus een goddelijk getal want God is volmaakt. Zo schiep God de wereld in zeven dagen. De zevende dag is de dag des Heren, de dag van goddelijke rust. Met name wordt onze Heer steeds weer in relatie gebracht met het getal zeven in het boek Openbaring. Daar leest u bijvoorbeeld over zeven zegelen, zeven bazuinen, zeven sterren, zeven fiolen, etc.

Het is daarom niet moeilijk om reeds op voorhand in de zes armen het beeld van de mens, dus van de leden van de Gemeente te zien, voortgekomen uit die goddelijke Schacht, Jezus Christus én met Hem één geheel uitmakend. De zes armen (rieten) zijn de ware kinderen Gods, die in Hem zijn geplant en geworteld. Zoals in Joh. 15:5 staat geschreven: *“Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen.”*

De armen van de schacht staan evenzeer voor de lokale gemeenten.

Ook in de Hebreeuwse grondtekst van het woordje *“schacht”* mogen wij ontdekken, dat wij als kinderen Gods uit Jezus zijn voortgekomen. *“Schacht”* is in het Hebreeuws *“jarech”* (ירך). Dit woord betekent letterlijk onder andere *“heup”* (Gen. 24:9; 32:25; Richt. 3:16,21; 15:8) en komt waarschijnlijk van een verder niet gebruikte stam in de betekenis van *“zacht zijn”*. Maar waar het om gaat is, dat dit woord in sommige gevallen ook eufemistisch (verbloemend, bedekkend) werd gebruikt voor de genitaliën (Gen. 46:26; Num. 5:21) als bron van leven en van voortplanting. Het betekent daarom soms ook *“dij”* (Eze 24,4). *“Jarech”* (ירך) betekent voorts *“zijde”* van de Tabernakel of het altaar (Ex. 40:22; Lev. 1:11). Ja, geliefde broeders en zusters, net zoals de armen uit de schacht is de Gemeente uit Jezus Christus voortgekomen, cq. ontsproten en in Hem geworteld. Wij zijn uit Zijn zijde voortgekomen, want toen Hij aan het kruis gestorven was, stak een Romeinse soldaat Zijn speer in Zijn zijde en er vloeide bloed en water uit. Joh. 19:34 – *“Maar een der krijgsknechten doorstak Zijn zijde met een speer, en terstond kwam er bloed en water uit.”* Water en bloed zijn de elementen die bij de geboorte van een baby aanwezig zijn.

Maar ook in de Hebreeuwse grondtekst van het woord “riet” zien we een bevestiging van het voorgaande en mogen we een geweldige en diep geestelijke betekenis ontdekken.

“Riet” komt van “kaneeh” (קנה) en betekent “riet (waterplant), meetriet, kalmus of kalmoes (de geurige rietsoort calamus), roede”. Het woord “kaneeh” (קנה) komt echter van de stam “kaanah” (קנה), dat “krijgen, verkrijgen, kopen, loskopen, bezitten” betekent.

Zo mogen we dan opnieuw concluderen, dat de armen van de Kandelaar een schaduwbeeld zijn van de leden van de Gemeente, die uit de Schacht Jezus Christus voortkomen en door Hem zijn gekocht uit de wereld en zijn vrijgemaakt.

1 Cor. 6:20 – “Want gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn”. Leest u ook 1 Cor. 7:23; 2 Petr. 2:1; Openb. 14:3-4.

Oh, mijn broeders en zusters, wat is het Woord van God toch wonderbaar. Welk een onmetelijke rijkdom is er toch in verscholen. Als wij de moeite nemen om te graven, dan zullen wij de Rots Jezus Christus ontdekken en die rijkdommen in ontvangst mogen nemen.

Broeders en zusters, nog een paar woorden wil ik aan de armen van de Kandelaar wijden. Uit een van haar betekenissen, namelijk “meetriet”, worden wij eraan herinnerd, dat de kwaliteit van onze wijding aan Hem (in het schijnen als licht) door de Heer wordt gemeten. Maar meer nog wil ik u wijzen op de betekenis “kalmus”. Een kalmus (in het Latijn “calamus”) is een waterplant met lange, smalle bladeren, een zijdelings geplaatste bloeikolf en een kruipende wortelstok. Deze wortel is ongeveer zo dik als een duim, van buiten roodachtig, van binnen wit, en heeft een scherpe, bittere smaak. Hieruit werd onder andere zalfolie gemaakt. Maar kalmus werd ook aan reukwerk toegevoegd en als geneesmiddel gebruikt (Jes. 43:24; Jer. 6:20; Ezech. 27:19; Hoogl. 4:14). Waar het mij om gaat is, dat kalmus in Ex. 30:23 wordt genoemd als bestanddeel van de heilige zalfolie, waarmee de Tabernakel en z'n objecten, maar óók de priesters moesten worden gezalfd.

Ex. 30:22-31 – “Verder sprak de HEERE tot Mozes, zeggende: Gij nu, neem u de voornaamste specerijen, de zuiverste mirre, vijfhonderd sikkels, en specerijkaneel, half zoveel namelijk tweehonderd en vijftig sikkels, ook specerijkalmus, tweehonderd en vijftig sikkels; Ook kassie, vijfhonderd, naar den sikkel des heiligdoms, en olie van olijfbomen een hin; En maak daarvan een olie der heilige zalving, een zalf, heel kunstiglijk gemaakt, naar apothekerswerk; het zal een olie der heilige zalving zijn. En met dezelve zult gij zalven de tent der samenkomst, en de ark der getuigenis. En de tafel, en den kandelaar, en het reukaltaar; En het altaar des brandoffers,, en het wasvat, Gij zult ze alzo heiligen, dat zij heiligheid der heiligheden zijn; al wat ze aanroert, zal heilig zijn. Gij zult ook Aäron en zijn zonen zalven, en gij zult hen heiligen, om Mij het priesterambt te bedienen. En gij zult tot de kinderen Israels spreken, zeggende: Dit zal Mij een olie der heilige zalving zijn bij uw geslachten.”

Broeders en zusters, herkent u Gods wil dat op de armen van de Kandelaar, dus op de leden van de Gemeente, de heilige zalving van de Heilige Geest moet rusten? In alles wat wij voor Jezus doen en waar onze bediening in de geestelijke Tabernakel ook is of uit bestaat, dienen wij de Heilige Geest de gelegenheid te geven ons te vullen en te leiden. Alleen dan zullen wij in staat zijn om ten volle voor Jezus Zijn Licht te verspreiden.

De versieringen van de Kandelaar

Geliefde broeders en zusters, we zullen nu onze aandacht bepalen bij de prachtige versieringen van de gouden Kandelaar.

Volgens Ex. 25:31b en Ex. 37:17b was de Kandelaar versierd met: “..... zijn schaaltes, zijn knopen, en zijn bloemen”

Deze versieringen waren zowel op de zes armen (rieten) als op de schacht geplaatst.

Ex. 25:33-34 – “In het ene riet zullen drie schaaltes zijn, gelijk amandelnoten, een knoop en een bloem; en drie schaaltes, gelijk amandelnoten in een ander riet, een knoop en een bloem; alzo zullen die zes rieten zijn, die uit den kandelaar gaan. Maar aan den kandelaar

zelve zullen vier schaaltes zijn, gelijk amandelnoten, met zijn knopen, en met zijn bloemen.”

In gelijke zin kunnen we dit lezen in Ex. 37:19-20. We zien dat elke arm versierd was met verschillende bloeistadia van de amandel, namelijk schaaltes (als amandelnoten, dus de amandelvriucht), knopen (knoppen) en bloemen (bloesems). We zien tevens dat elke arm drie setjes van drie bloeistadia had, terwijl de schacht er vier had.

Ex. 25:35 – *“En daar zal een knoop zijn onder twee rieten, uit denzelven uitgaande; ook een knoop onder twee rieten, uit denzelven uitgaande; nog een knoop onder twee rieten, uit denzelven uitgaande; alzo zal het zijn met de zes rieten, die uit den kandelaar uitgaan.”*

In dit vers en in Ex. 37:21 lezen we, dat de zes armen (rieten) telkens twee aan twee uit de schacht voortkwamen en wel precies op de plaats van de knoppen aan die schacht. Op deze website kunt u dit ook bestuderen aan de hand van een tekening van de gouden Kandelaar. In Ex. 25:36 en 37:22 lezen we dat de versieringen en de armen uit het zelfde stuk goud waren geslagen. Het was dus één geheel. *“Hun knopen en hun rieten zullen uit hem zijn; het zal altemaal een enig dicht werk van louter goud zijn.”*

Geliefde broeders en zusters, hoe die bloemversieringen eruit hebben gezien, weet men niet precies. De afbeeldingen en illustraties van de Kandelaar in de literatuur zijn dan ook vaak verschillend. Ook de Hebreeuwse grondwoorden van de bloeistadia van de amandel geven niet volledig duidelijkheid. Maar váststaat dat het om de amandel ging.

We mogen tevens verstaan, dat wanneer alle bloeistadia van een vriucht aan de Kandelaar voorkomen, zoals de knoppen, de bloesems én de vriuchten (i.c. de noten), dit een aanwijzing is dat God in elke ziel en in elke gemeente een voortdurende vriuchtdracht wil zien. In de paragraaf *De gereedschappen bij de Kandelaar* in deel 4 kom ik hier nog op terug. Want heeft u ooit wel eens aan een boom tegelijkertijd zowel de knoppen als de bloesems als de vriuchten gezien? Nee toch! In de natuur is dat niet goed mogelijk. Desondanks zien we dat wel bij de Kandelaar. Dit betekent derhalve dat God een continue voortbrenging van vriuchten voor Jezus van ons verlangt.

Een geweldige illustratie hiervan zien we in de gebeurtenis waarin de uiteraard kurkdroge en dorre staf van Aäron ter bevestiging van zijn hogepriesterschap ging bloeien. Dit in tegenstelling tot de staven van de andere oudsten die Aärons positie ter discussie stelden. En wat was er aan Aärons staf te zien? De verschillende bloeistadia van de amandel. Num. 17:8 – *“Het geschiedde nu des anderen daags, dat Mozes in de tent der getuigenis inging; en ziet, Aärons staf, voor het huis van Levi, bloeide; want hij bracht bloeisel voort, en bloesemde bloesem, en droeg amandelen.”*

Dit betekent, dat slechts de persoon die door God in de bediening is geaccepteerd, zoals in dit geval Aäron, vriuchten zal kunnen voortbrengen en voor Jezus kan schijnen. We zullen echte kinderen Gods moeten zijn geworden, verzoend door Jezus' Bloed en een aan Hem overgegeven leven moeten leiden. Dán zal God ons accepteren en dan zal ons dienen voor Hem aangenaam zijn. En dan zullen we ook vriuchten kunnen voortbrengen.

Van alle vriuchtbomen in Israël bloeide de amandel het vroegst, zo tegen het einde van januari en in het begin van februari. De bloesems verschenen reeds op de kale takken als die nog geen bladeren droegen. Terwijl de andere bomen nog enige tijd in de winterslaap verkeerden, waren de prachtige roodwitte bloesems van de amandel reeds te zien. De amandel had dus reeds zozegd als wachter van de komende lentemorgen de ogen geopend. Hieruit verklaart zich ook de Hebreeuwse naam van de amandel. Want zoals we reeds in het begin van deze studie over de Kandelaar bij de bestudering van Jer. 1:11-12 hebben gezien, is er een geweldige betekenis verbonden aan die naam.

Het Hebreeuwse woord voor “amandel(-boom)” is “sjaaked” (שָׁקֵד). Dit woord is afkomstig van de stam “sjaakad” (שָׁקַד), welke betekent “wakker zijn, waakzaam zijn”. De “amandel” betekende dus “de wakende”.

God bevestigde aan Jeremia, dat Hij zou waken over Zijn Woord.

Broeders en zusters, kinderen Gods die waakzaam in hun geestelijk leven zijn en voortdurend gereed zijn voor de Wederkomst van Jezus, verspreiden het Licht en zijn vruchtbaar. Luk. 12:35-37,40-43 – *“Laat uw lendenen omgord zijn, en de kaarsen brandende. En zijt gij den mensen gelijk, die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen. Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden. Voorwaar, Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende, zal hij hen dienen. Gij dan, zijt ook bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen. En Petrus zeide tot Hem: Heere! zegt Gij deze gelijkenis tot ons, of ook tot allen? En de Heere zeide: Wie is dan de getrouwe en voorzichtige huisbezorger, dien de heer over zijn dienstboden zal zetten, om hun ter rechter tijd het bescheiden deel spijs te geven. Zalig is de dienstknecht, welken zijn heer, als hij komt, zal vinden, alzo doende. “*

Dit is het advies van Jezus en wij doen er goed aan om het ter harte te nemen. Laten we dus onze lenden omgorden (met de Waarheid van het Woord van God). Dat wil zeggen, geheel gereinigd door Jezus' Bloed en gereed om op elk moment naar de hemel te vertrekken. Onze kaarsen brandend om het Licht te verspreiden. Wakend, biddend én bezig zijn om het levende Brood (het Evangelie) uit te delen. Ja, laten wij toezien, waken, bidden en blijven werken voor Jezus, want wij weten niet, wanneer de tijd van de Werderkomst er is.

De verschillende amandelversieringen wijzen dus op voortdurende vruchtdracht, waarbij de amandel ook nog specifiek refereert aan waakzaamheid. Niet alleen de amandelbloemen en -noten wijzen op vruchtbaarheid. De boom wijst zélf ook op vruchtbaarheid, wat we zien in het verhaal van de vermenigvuldiging van de kudden van Jakob (Gen. 30:28-43).

Jakob had als herder Laban vele jaren zonder loon gediend en wilde terugkeren naar zijn geboorteland Kanaän. Maar nu vroeg hij om loon, want in al die jaren dat hij gewerkt had, was de kudde van Laban, mede door zijn inspanning enorm gegroeid. Dat loon zou bestaan uit de zwarte schapen en de gevlekte en gespikkelde geiten uit de kuddes. Op het eerste gezicht lijkt dat een hele slechte beloning. Maar wat deed Jakob?

Hij pelde verse takken van amandelbomen en ook populieren en platanen. In de Statenvertaling staat ten onrechte hazelaars en kastanjes geschreven. Hierdoor kwamen er op die takken dus witte strepen. Jakob legde de geschilde takken in de drinkbakken vlak vóór het kleinvee. Door de verbeeldingskracht als zij die witgeklepte takken zagen, werd het vee bronstig. Waarschijnlijk is het dat dit gebeurde door Gods zegen (Gen. 31: 6-13). Het vee wierp daarna gestreepte, gespikkelde en gevlekte jongen. Hetzelfde deed Jakob met de zwarte schapen. Volgens Henry's Commentary was deze handeling waarschijnlijk gebruikelijk bij de herders van Kanaän als zij verlangden om vee met gemengde kleuren te bezitten. Jakob zonderde de gevlekte kudden en zwarte schapen af en plaatste ze niet bij het kleinvee van Laban, zodat zij niet naar dit egaalgekleurde vee konden kijken. En telkens legde Jakob geschilde takken in de troggen, opdat zij bronstig zouden worden. Zo nam Jakobs bezit aan kleinvee heel snel toe.

Nog één aspect, broeders en zusters! Heeft u reeds het aantal onderdelen van de versieringen aan de Kandelaar geteld? Aan de zes armen waren elk 3 setjes van 3 verschillende bloeistadia, terwijl de schacht er vier had? Telt u mee? $(6 \times 3 \times 3) + (1 \times 4 \times 3) = 66$
Er waren in totaal 66 versieringen aan de gouden Kandelaar, het schaduwbeeld van de Here Jezus Christus, het Licht der wereld, Die het Woord van God Zelf is (Joh. 1:1). Wist u dat de bijbel, het levende Woord van God, uit 66 boeken bestaat?
Toeval? Neen, broeders en zusters, want de Heilige Geest is de Auteur van dit heilige Boek. Gods Woord is subliem en een schat van onmetelijke waarde.

En u herinnert zich zeker ook nog, dat de armen van de Kandelaar ook verwezen naar de gemeenten. Elke arm had $3 \times 3 = 9$ verschillende bloeistadia, hetgeen een prachtige verwijzing is naar de negen gaven van de Heilige Geest (1 Cor. 12:7-11) en de negen vruchten

van de Heilige Geest (Gal. 5:22). De Schacht (als beeld van Jezus) droeg echter 4 x 3 bloeistadia als teken dat Jezus in Zijn vruchtdracht buiten elke menselijke maat is. Broeders en zusters, als wij waarachtige kinderen Gods zijn en uit Jezus zijn voortgekomen, als wij ijverig en tevreden Jezus dienen, daarbij eerlijk en nederig zijn, dan zullen wij geweldig door de Heer worden gezegend in vruchtbaarheid. Hoewel wij met een klein beetje beginnen te werken, zullen we op het einde van ons dienen van Jezus dan terug mogen zien op grote vruchtbaarheid en geestelijke rijkdom. Want de Heer zal aan degene, die in het kleine getrouw is, uiteindelijk grote dingen toevertrouwen. Dan zal Hij aan u één of meer van de negen vruchten en/of gaven van de Heilige Geest toevertrouwen, tot opbouw van de Gemeente, het Lichaam van Christus (Efez. 4:12). Wie zoals Jakob slechts een ijverige en trouwe dienstknecht wil zijn, zal uiteindelijk een geestelijk rijke man worden. Moge de Heiland ons deze week rijkelijk zegen in ons vrucht dragen voor Hem. Amen.